

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Юзик А.А., здобувач вищої освіти групи МЕН 4/2

Миколаївський національний аграрний університет

Забезпечення розвитку країни, добробут її населення напряму залежать від правильної соціальної політики держави, націленої на підвищення якості життя. Взаємозв'язок економічного зростання й людського розвитку традиційно є однією з ключових проблем економічних, філософських, соціологічних та інших наукових досліджень.

На даний час, в Україні спостерігається демографічна криза – постійне скорочення рівня народжуваності та зростання смертності населення, яке поєднується з посиленням процесу «старіння нації». Значну частину населення Україна щорічно втрачає за рахунок високої смертності осіб працездатного віку.

Починаючи з 1991 року чисельність населення України з 51,9 мільйонів осіб скоротилась на 10 мільйонів осіб і на 1 січня 2020 року становила 41,9 мільйонів осіб. Наразі Україна належить до трійки європейських держав з найвищою інтенсивністю природного скорочення населення. Аналітики ООН підраховали, що до 2050 року населення України може скоротитися на 36% [1].

За статистикою, основною причиною смерті протягом останніх років є серцево-судинні захворювання (66,3%), на другому місці – новоутворення (12,6%), на третьому місці – зовнішні причини (4,5%) та починаючи з 2020 року на четвертому місці – коди для особливих цілей, а саме вірус COVID-19 (3,6%) [2]. Серцево-судинні захворювання стають причиною 66,3% усіх смертей у країні, у то той час як, наприклад, у Франції і Японії ця складова у структурі летальності населення дорівнює 29%, у США – 31%. Щорічно від цих хвороб помирає понад 400 тисяч українців (у середньому щодня помирає більше 1 тисячі осіб).

Що стосується онкологічних хвороб – другої за кількістю причини смертей населення в Україні налічується близько 1 мільйона хворих на злоякісні новоутворення, з них близько 6 тисяч дітей. При цьому показники онкозахворюваності мають стійку тенденцію до зростання, і наша держава посідає друге місце в Європі за темпами поширення раку, щорічно в Україні більше 150 тисяч осіб дізнаються, що вони онкохворі, щодня рак виявляють у 450 людей. На третьому місці у структурі смертності населення України – травми та зовнішні причини. Найбільша кількість серед зовнішніх причин смертності – навмисні самоушкодження, транспортні нещасні випадки, випадкове отруєння та дія алкоголю. Причинами високої смертності від травм та зовнішніх причин є: особиста необережність, порушення або недотримання норм і правил безпеки, у тому числі правил пожежної безпеки, порушення правил дорожнього руху, розлади психіки і поведінки, надмірне вживання психоактивних речовин тощо. Крім того, Україна займає одне з перших місць у світі за кількістю самогубств. Так, за даними статистики, на 100 тисяч осіб припадає 22 самогубства, більшість з яких вчинили підлітки у віці до 14 років. На жаль, останнім часом кількість суїцидів серед дітей 5-14 років зросла у 30 разів.

Зауважимо, що в цілому тривалість життя людини та стан її здоров'я залежить від багатьох факторів: кліматичних умов, стану навколишнього середовища, соціально-економічних умов, забезпечення продуктами харчування та їх цінності, стану системи охорони здоров'я та способу життя людини.

Список використаних джерел

1. Організація Об'єднаних Націй в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/en> (дата звернення: 23.04.2021).
2. Перемогти смерть: ключові чинники, що впливають на тривалість життя українців. URL: <https://www.rada.gov.ua/print/172805.html> (дата звернення: 23.04.2021).

3. Державна служба статистики в Україні. URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 23.04.2021).

Науковий керівник – Крилова І. Г. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет